

*„Dogmele trecutului liniștit sunt inadecvate
pentru prezentul furtunos... ocazia este plină de
dificultăți și noi trebuie ne ridicăm deasupra ocaziei.
Deoarece cazul nostru este nou, trebuie să gândim și
să acționăm într-un mod nou.”
(Sir Ken Robinson)*

E-LEARNING ÎN REABILITAREA SOCIALĂ ȘI OCUPAȚIONALĂ

Olga Horváth^[1]

Istoric

A avut loc o schimbare de atitudine semnificativă în evaluarea dezavantajelor sociale din anii 1990 în Europa. Nevoile de a utiliza unitățile rămase au fost luate în vedere în locul adaptării. Accentul s-a pus pe soluții active în loc de beneficii pentru șomaj (subvenții). Un mare accent s-a pus pe îmbunătățirea posibilităților de angajare ale individului și pe oportunitățile de educație și instruire.

În 2005, Comisia Europeană a declarat că accesul egal și nediscriminatoriu trebuie oferit tuturor pentru muncă, instruire și anumite ocupații. Programele de integrare UE au oferit prioritate îmbunătățirii nivelului posibilităților de angajare ale persoanelor care se confruntă cu dezavantaje pe piața muncii, creșterea numărului de locuri de muncă inclusive precum și îmbunătățirea și întărirea instrumentelor necesare pentru alinierea la normele europene. Aceste programe au luat în calcul servicii individuale, servicii care asistă individul în cea mai eficientă formă pentru a face față dezavantajelor.

În Ungaria, a avut loc o transformare inter alia sistematică a reabilitării ocupaționale pentru a respecta directivele de mai sus și legislația armonizată a UE.

Până în anul 2006, organizațiile țintă și lucrătorii sociali din guvern și sectoarele non-profit au acționat ca și actori dominanți în angajarea persoanelor infirme, a persoanelor cu dezabilități. În cadrul acestor

[1] Rețeaua Asociațiilor de Afaceri Pannon, Ungaria; e-mail: regina.petho@pbn.hu.

organizații, industria bazată pe forță de muncă intensivă și producția meșteșugărească aveau loc cu un mare sprijin public, dar totuși, rata salariilor pentru forța de muncă intensivă era și ea destul de semnificativă. Aceste sisteme nu doar erau operate ne-economic dar angajații ce lucrau în sistem erau supuși unui grav fenomen de segregare, și nimic nu îi făcea pe angajator sau pe angajat să treacă la piața de muncă primară. Mutarea spre angajarea integrată era singura soluție pentru șomerii cu dezabilități, pentru a extinde angajarea și a crește integrarea.

Dar, în cursul transformării, a devenit clar că angajatorii noi acreditați erau capabili să furnizeze locuri de muncă numai pentru unii dintre angajați, oameni ce trăiau în instituții sociale și care erau prinși în afara pieței de muncă. Astfel, guvernul a decis să creeze noi oportunități de angajare subvenționate pentru aceia ce trăiesc în instituții. Acest lucru a rezultat în operarea a doi noi forme de angajare înregistrate în legea Nr. III din 1993 cu privire la administrarea socială și asistența socială, mai exact reabilitarea muncii precum și formele de dezvoltare-pregătire pentru angajare. Astfel, Ministerul Social căuta să creeze noi condiții de angajare în aproape 400 instituții pentru 9000 de oameni ce trăiesc în instituții sau care folosesc serviciile acestor instituții.

Dar, sectorul social nu era pregătit pentru această schimbare. Aceia care lucrau în instituții nu aveau cunoștințe nici în domeniul reabilitării complexe, nici în cel al lucrului în organizații, producție, servicii sau marketing de produse etc.

Devenise necesar începerea unei forme de instruire care poate pregăti mase mari de lucrători în mod simultan pentru această sarcină astfel ca angajarea celor ce trăiesc în instituții să poată servi reabilitării complexe; mai mult decât atât, ca și un domeniu al angajării, acesta trebuia să fie capabil să îmbunătățească posibilitățile de angajare ale grupului țintă astfel încât să poată munci în cadrul pieței de muncă primare. În același timp, instruirea trebuia să transmită cunoștințe speciale ce poate transmite abilități speciale și metode specifice în domeniul reabilitării ocupaționale a persoanelor cu dezabilități, a persoanelor fără locuință, a pacienților cu probleme psihiatrice și a pacienților dependenți.

Astfel, Centrul Regional de Resurse Sociale Ltd. și Fundația pentru Egalitatea Persoanelor cu Dezabilități au început să dezvolte în anul 2006 un curriculum de e-learning cu implicarea experților.

Scurtă introducere a proiectului

Proiectul a fost dezvoltat pentru educația în masă a persoanelor ce lucrează în sistemul social de angajare (reabilitare ocupațională), a profesioniștilor sociali ce organizează și administrează angajările. În acest scop, parteneriatul a dezvoltat și mai târziu a testat un curriculum eficient construit pe baza unor metode de transfer de cunoștințe pe lângă self-learning, inclusiv instrumente de comunicare informațională. Obiectivele viitoare de implementare au inclus acreditarea curriculumului după testare.

Obiectivul proiectului a fost educarea profesioniștilor pentru a putea îmbunătăți posibilitățile de angajarea a persoanelor cu dezabilități, a pacienților dependenți, a persoanelor fără locuințe și pentru a asista integrarea lor pe piața muncii.

Activități desfășurate în cadrul proiectului sunt următoarele:

1. Definirea curriculumului și a metodelor. Această activitate a fost necesară deoarece aceia care lucrau în cadrul sectorului nu formau un grup omogen din punctul de vedere al calificărilor. Erau profesori dar și oameni cu calificări în domeniul asistenței medicale și sociale. Pe lângă acestea, astfel de metode au trebuit să fie folosite către interesele care pot fi produse, și care fac ca procesul de învățare alături de muncă să fie interesant și dezirabil. Mai mult decât atât, a trebuit să se ofere oportunitatea de a lua lecții în clasă pe lângă e-learning. De asemenea au trebuit definite metodele și rata adecvată.

2. Conținutul curriculumului a fost inclus într-un cadru adecvat, timp în care au fost luate în considerare oportunitățile, contextul și limitele oferite de e-learning.

3. Instruirea e-learning a fost testată; acest lucru a fost realizat cu implicarea a 20 de persoane.

4. Implementatorii proiectului au luat în considerare diseminarea rezultatelor proiectului, fiind relevantă cea mai largă răspândire posibilă a formatului de instruire e-learning.

Inovațiile și punctele forte ale proiectului, limite, răspunsuri

Implementatorii proiectului au fost conștienți de faptul că eficiența transferului de cunoștințe și procesul dobândirii de cunoștințe pot fi crescute prin aplicarea de instrumente de comunicare informațională, dar totuși, există limite deoarece aplicațiile multimedia în sectoarele sociale reprezintă un lucru mai puțin comun; astfel, autorii curriculumului precum și studenții implicați au trebuit să fie pregătiți pentru aplicațiile IT. S-a pus la dispoziție o versiune printabilă a curriculumului pentru a asista procesul într-un mod mai eficient.

S-a oferit o soluție pentru profesori și mentori pentru a putea monitoriza dezvoltarea studenților prin sistemul de e-learning, pentru a putea interveni în proces și a oferi asistență și feedback.

Rezultatele așteptate ale proiectului și efectele sale au fost văzute astfel:

1. S-a elaborat și s-a testat un pachet de programe ce poate fi diseminat extensiv și acesta este disponibil, multiplicabil, independent și permite învățarea sprijinită de mentori.
2. Pachetul de programe va fi adecvat pentru acreditarea instruirii adulților, astfel încât un număr mare de oameni să poată fi instruiți.
3. Angajarea socială este capabilă să atingă obiectivele propuse prin creșterea cunoștințelor colegilor instruiți ce lucrează în domeniul asistenței la angajare și a colegilor coordonatori.

Metoda e-learning

E-learning în instruire a fost interpretat de către implementatori drept un proces de informare special și un transfer de cunoștințe adică o tehnologie de instruire care integrează un număr de domenii metodologice. Instrumentul său îl reprezintă sisteme IT interconectate. Sistemul este capabil să unească distanțe mari; de aceea el poate lucra independent dar poate și să ofere feedback.

Marele său avantaj este că poate manevra chiar și programe de educație individualizată, performanțele sale pot fi evaluate, iar cunoștințele pot fi dezvoltate rapid și eficient.

Implementatorii proiectului au realizat un sistem de instruire comun aplicând cadrul de e-learning. Acesta constă din trei elemente centrale,

materiale printate pregătite pentru învățarea la distanță (cărți, notițe), consultații personale și practică, precum și e-learning prin diferite mijloace media.

E-profesorii (12 persoane) au integrat mai multe roluri în același timp în cadrul acestui mediu de instruire. Ei s-au consultat cu studenții (tutori), au organizat procesul de învățare și mai mult decât atât au demarat dezvoltarea curriculumului deoarece conținutul educațional în sine a trebuit să fie elaborat și menținut în permanență.

De ce cadrul ILIAS?

O preocupare principală în selectarea cadrului disponibil a fost ca acesta să fie disponibil unui număr mare de oameni deoarece se dorește instruirea a sute de colegi și mai mult decât atât, ca acesta să fie încadrat într-un sistem IT, să fie gratuit și nu în ultimul rând să fie sigur.

Cadrul ILIAS s-a potrivit cel mai bine cerințelor de mai sus.

Despre e-curriculum

Dezvoltarea curriculumului a diferit de cea a unui curriculum tradițional deoarece conținutul educațional în sine, exercițiile, sarcinile repetitive și evaluarea au trebuit ajustate în cadru. De aceea instrumentele cadrului au fost aplicate de către profesori.

Dezvoltatorii au oferit un tabel de analiză a curriculum-ului în partea de sus a cursului de instruire și care asigură o reflecție conștientă a obiectivelor educaționale și ale curriculumului, planificarea lecțiilor și reconstituirea interdependenței curriculumului.

Tabel de analizare a curriculumului		Cod
Subiect/capitol	Abilități de economie și management	Nr. de lecții de învățare independentă: 9 Lecții teoretice: 4 Practică în clasă: 6
Obiective educaționale generale ale modulului fundației profesionale	Obiectiv: Instruirea specialiștilor care vor deveni capabili să planifice și să organizeze un proces de angajare	

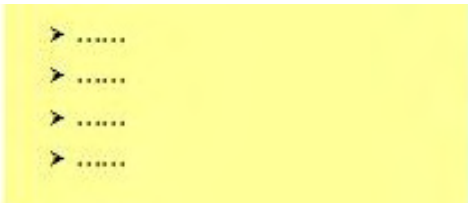

1/2 (pe baza programului de instruire):	<p>dinamic adaptându-se la mediul economic pentru reabilitarea și integrarea pieței de muncă, ținând cont de interesul pentru persoanele cu dezabilități.</p> <p>Sarcină:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. – dobândirea bazei de abilități de management și de economie, aplicarea acestor abilități, 2. – obținerea de metode și cunoștințe în planificarea afacerilor, pregătirea unui plan de afaceri, intrarea pe piață, planificarea marketing-ului de produse sau servicii, etc. 3. – dobândirea de abilități cu privire la dezvoltarea și operarea organizării muncii având în vedere nevoile speciale ale persoanelor cu dezabilități. 4. Subiecte 5. – Informații de bază cu privire la organizații, funcționarea organizațiilor, 6. – Organizații, proiecte în organizații, 7. – Metode de analiză ale mediului extern și intern, 8. – Despre planificare în general, 9. – Planificare strategică, management strategic, 10.– Planificare în afaceri, 11.– Obținerea de instrumente de marketing și de PR, 12.– Sarcini cu privire la intrarea pe piață, planificare de produse sau servicii, 13.– Marketing de produse sau servicii (aplicarea în practică a abilităților de marketing și de PR), 14.– Managementul calității, noțiuni de bază ale managementului calității, 15.– Noțiuni economice de bază, abilități de management și antreprenoriat; elemente cu privire la contabilitate și impozitare, 16.– Sarcini legate de procesul de angajare, asigurare națională și asigurare de sănătate, crearea unui mediu de producție și servicii. (3/2002 (II.8) regulamentul Ministerului Social și al Familiei – Ministerul Sănătății, regulamentul Guvernului 80/1999.VI.2)
---	--

După care s-au pregătit elementele curriculumului online cu privire la anumite subiecte:

1. ghid de învățare (subiect);
2. curriculum online;
3. exerciții;
4. teste de evaluare a cunoștințelor;
5. glosar;
6. Forum (platforma de Întrebări Frecvente).

Unele dintre aceste elemente au fost prezentate în întregul curriculum. S-au pus la dispoziție dezvoltatorilor modele pentru prezentare.

De ex. definiția obiectivelor fiecărui curriculum se încadrează conform schemelor de mai jos:

Obiective de învățare	Obiectivul acestei lecții este să...	Durata învățării 1,5 ore
		

Exercițiile sau activitățile de trimis au fost introduce în „Activitățile de trimis și Tabelul de exerciții”.

	<p>Exercițiu</p>
	<p>Activitate de trimis</p>

S-au amplasat pictograme de avertizare pentru cele mai importante părți ale curriculumului,

auto-testul,

exercițiile de examinare,

precum și exercițiile din clasă .

Testele apar și pe o e-platformă. Modelele testului oferă oportunitatea de a răspunde la întrebări de tip grilă, întrebări cu da și nu, completare de propoziții și activități de corespondență.

Kérdés 3 - (6 pont)

Jelölje meg azokat a fogalmakat, amelyeket e

- az egyén szocializálhatóságát, szociálilitá
- a főszimptóma melletti egyéb szimptóma
- intelligenciaszintet
- a különböző képességek szintjét
- naprakész kutatási eredményeket a mód:
- a sérülés súlyossági fokát

első kérdés....

Igen

Nem

Question 3 – (6 points)

Mark the concepts that

- The socialization of the individual....
- Besides the main symptom other symptoms...
- Intelligence level
- The level of different skills
- Up-to-date research results...
- The severity of the injury

First question...

Yes

No

Kérdés 1 - (4 pont)

1. Írja a meghatározások mellé a hiányzó fogalom nevét!

_____ szempontból az az egyén tekinthető noi
sajátosságai eltérnek a faj sajátosságaitól.

_____ egy sérülés akkor, ha következményei n

Question 1 – (4 points)

1. Write the name of the missing concept next to the definitions!

In terms of _____, the individual can be
considered to be...

An injury is _____ if its consequences...

Kérdés 4 - (10 pont)		Question 4 – (10points)	
Kösse össze a fogalmakat a magyar megfelelőikkel!		Connect the concepts with their counterparts in Hungarian!	
fixáció	párok fejlődésben való megrekedés	fixation	pairs stagnation in development
abnormalitás	párok átlagostól eltérő	abnormality	pairs different from the average
-- válasszon --	párok többtényezős	--- choose ---	pairs multifactorial
-- válasszon --	párok visszafordítható	--- choose ---	pairs reversible
endogén	párok meglassult fejlődés	endogenous	pairs slowed progress
exogén	párok többbökü	exogenous	pairs multi-level
regresszió		regression	
multikauzális		multicausal	
multifaktoriális		multifactorial	

Procesul de instruire

Aşa cum s-a făcut referire anterior, implementatorii au aplicat un model de învățare la distanță bazat pe învățare mixă.

Cursul de instruire s-a desfășurat cu implicarea următoarelor subiecte: studii sociale, studii cu privire la dezabilități, reabilitare, studii juridice, studii cu privire la serviciile pieței de muncă și management. Aşa cum s-a menționat anterior, studenții au calificări de diferite nivele și conținut, de aceea a fost necesară crearea conținutului curriculumului pe baza cea mai larg posibilă. Ca și regulă, cunoștințele precedente au fost acceptate deoarece anumiți studenți au primit derogări de la anumite subiecte ca și rezultat al unei evaluări precedente.

S-au introdus instruirii prin ateliere de lucru pentru fiecare subiect, ținute de către tutori.

Aceste întâlniri au oferit oportunitatea participanților să primească toate instrucțiunile necesare pentru ca să se producă obișnuința cu următorul subiect. Acest lucru a fost urmat de procesare și mentorare realizate în cadrul contextului.

În acest sistem, studenții au putut să se familiarizeze cu fiecare subiect pas cu pas și să deprindă cunoștințe în ritmul lor propriu. O parte importantă din procesul de învățare o reprezintă exercițiile, activitățile ce asigură auto-evaluarea precum și recapitulările de la sfârșitul fiecărei lecții.

Studenții au realizat obligațiile lor de raportare și au completat teste de auto-evaluare în cadrul acestui sistem.

Studenții au putut să ceară asistență, detalii din partea tutorului în orice moment, prin intermediul platformei. Acestea au fost suportate prin funcții ce au făcut monitorizarea studenților precum și cea a tutorilor posibilă; utilizatorii activi au folosit funcțiile de chat, forum și e-mail.

Manevrarea testului și a întrebărilor de evaluare, elaborarea și trimiterea exercițiilor și înregistrarea soluțiilor au avut loc de asemenea pe această platformă.

Rezultate

A avut loc instruirea a 20 de persoane ce asistă procesul de angajare inclusiv a coordonatorilor de angajare. Tutorii au considerat că realizarea curriculumului și întregul proces s-a făcut la standarde înalte; studenții au considerat că instruirea a fost plăcută și eficientă.

S-a dezvoltat un pachet de instruire bazat pe e-learning; metodologia educației compuse s-a stabilit de asemenea de către lucrători.

Din păcate, ca multe alte proiecte, acest proiect nu a putut fi susținut după terminarea perioadei de implementare. Nu au existat nevoi din partea Ministerului Social sau ale organizațiilor sau angajaților ce au lucrat cu el. De acum înainte, proprietarii proiectului nu au mai putut suporta costurile de mentenanță.

Angajarea socială este încă o formă de angajare ce există azi în Ungaria și angajații implicați încearcă să desfășoare munca lor fără altă instruire sau suport efectiv. Deși, credem noi – autorul articolului a

participat și el în program – metoda de instruire și conținutul dezvoltat de proiect ar fi putut să pregătească pe cei ce lucrează în sectorul angajării pentru sarcina de a asista la integrarea posibilităților de angajare și pe piața muncii, cu toate acestea, ar fi putut să ofere cunoștințe practice și metode și pentru alte sectoare de servicii.

Zicala că nimeni nu este profet în țara lui este adevărată. În 2009, profesioniștii din Slovenia au arătat interes față de proiect în cadrul unui program trans-frontalier. Deoarece reabilitarea ocupațională s-a reînnoit în această perioadă în Slovenia și aceștia au considerat că este important să se descopere și să se utilizeze experiențele Ungariei. Ca rezultat al muncii de colaborare desfășurate de Centrul Regional de Resurse Sociale Ltd. și Compania de Servicii OZARA Ltd. (Slovenia), Programul de Instruire și Coordonare în domeniul Reabilitării Ocupaționale a fost adaptat în sistemul sloven de instruire a adulților.

Referințe

Documentele programului sunt disponibile în limba maghiară la:
<http://koordinator.rszfk.hu/dokumentumok/20/> website.

Materialele Centrului Regional de Resurse Sociale și Manual Utilizatorului ILIAS folosite în acest articol sunt disponibile la:

https://abpe.nav.gov.hu/abpe_joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=61&Itemid=30